

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

43 גַּם־בֶּן, וְנִצְטַעַר על כך שהיה צריך להתייגע ולטרוח בעוד שלאחרים בא
 44 הדבר בנקל, וְאָמַר לוֹ הָאֲרִיז״ל אֶתָּה פִּתְחַת אֶת הַצְּנוּר ולאחר
 45 הפתיחה וההתחלה, נעשה הדבר נחלת הכלל והרי לנו הוכחה נוספת עד כמה
 46 גדול וחשוב עניין 'פתיחת הצינור'. וְכֵן מְצִינּוּ¹⁰³ דוגמה נוספת לעניין
 47 זה של חשיבות הפתיחה וההתחלה
 48 בְּהִנְהִיגַת הַמְּגִיד ממצורייטש,
 49 תלמידו וממלא מקומו של הבעל-שם-
 50 טוב, שֶׁכְּשֶׁנִּפְלָה לוֹ אִיזוֹ הַשְּׂגָה טוב,
 51 והבנה בענייני תורה בְּמַחֲוֹ הָיָה
 52 אֹמְרָה בְּפֶה ומבטא את הרעיון
 53 החדש שנפל לו בדיובור לאחרים, כְּדִי
 54 לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַהֲשָׁגָה ולהביא
 55 אותה לידי גילוי בְּעוֹלָם הַזֶּה על-
 56 יְדֵי הַדְּבּוּר בְּפֶה, שְׂאֵז יוּכַל
 57 גַּם אַחַר שְׁנִמְצָא בְּסוֹף
 58 הָעוֹלָם ובוודאי לא שמע את הרעיון
 59 מפּי הַמְּגִיד לְהַשִּׁיג הַשְּׂגָה זו
 60 שגילה הַמְּגִיד על-יְדֵי יְגִיעָתוֹ
 61 בַּתּוֹרָה, כִּינֵן שֶׁכָּבֵר נִמְשָׁכָה
 62 בְּעוֹלָם כו' ואילו הַמְּגִיד לא היה
 63 מגלה את הדבר, לא היה אותו לומר
 64 מסוגל לעמוד על כך בכוחות עצמו.
 65 ומכל הדוגמאות הללו יובן גם לעניינו,
 66 הביאור כיצד יציאת מצרים מהווה
 67 הכנה לגאולה העתידה, למרות שאין-
 68 ערוך ביניהם.
 69 וּמִצַּד גּוֹדֵל הַעֲנָן דְּפִתִּיחַת
 70 הַצְּנוּר שֶׁל גְּאוּלָּה שְׁנַעֲשֶׂה
 71 בִּיציאת מצרים, הָרִי זֶה גַּם
 72 הַכְּנָה וְנִתְיַנַּת כַּח לְגְּאוּלָּה
 73 הַעֲתִידָה שֶׁתְּהִיָּה נַעֲלִית יוֹתֵר
 74 בְּאִין-עֲרוּף.
 75 וְעַל-דֶּרֶךְ־זֶה בְּנוֹגַע לְמַתָּן
 76 תּוֹרָה שֶׁהוּא הַתְּכָלִית והמטרה
 77 דְּיציאת מצרים, כְּנֹכַח לְעִיל,
 78 שֶׁהוּא הַכְּנָה וְנִתְיַנַּת כַּח גַּם
 79 לְגִלּוֹי פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה שִׁתְּגַלוּ
 80 לְעִתִּיד-לְבֹא בְּגְאוּלָּה הַשְּׁלִימָה, אִף
 81 שֶׁהִגְלִי שִׁיחִיָּה לְעִתִּיד-לְבֹא נִעֲלָה
 82 לְאִין שִׁעוֹר מֵהִגְלִי כַּעַת, כְּפִי
 83 שֶׁמְשִׁיךְ וּמְבַאֵר.
 84 בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת כְּפִירוֹשׁ הַכְּתוּב

1 יָאִיר שְׂאֵמֶר לְגִינְאֵי נְהָרָא, לְנַהַר שֶׁנִּקְרָא 'גִּינְא' חֲלוֹק לִי מִימִיךָ
 2 כְּדִי שִׁיכַל לַחֲצוֹת אֶת הַנְּהַר בְּדַרְכּוֹ לְמַצּוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, וְחֲלַק לּוֹ הַנְּהַר
 3 מִימִיּוֹ וְרַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר עֲבַר, שְׂגָהוּ כְּעֵנִין קְרִיעַת יַם־סוּף⁹⁶
 4 כְּאִשֶּׁר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבִישָׁה בִּיציאת מצרים. וְלִכְאוּרָה, אִיךָ
 5 יִתְּכֵן שְׁעֵנִין שֶׁל נֶס גְּדוֹל כְּזֶה,
 6 שְׂבִיחַת־אֶסְפָּה יַחַד מִשֶּׁה רַבְּנּוּ
 7 וְשָׂשִׁים רְבוּא יִשְׂרָאֵל, הָיָה זֶה
 8 קְרִיעַת יַם סוּף דְּבַר פְּלֵא⁹⁷ וְחִידוּשׁ
 9 גְּדוֹל וְעֶזְרוֹם, וְהוֹצֵרָךְ לְזֶה 'רוּחַ
 10 קְדִים' מִשֶּׁב רוּחַ מִזְרָחִית בְּאוֹפֵן
 11 מִיּוֹחַד עַל-טַבְּעִי וְגו'98 - פֶּעַל
 12 רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר לְבַדוֹ וגם
 13 כְּשִׁבְלוֹ לְבַד נַעֲשֶׂה נֶס שִׁיכַל לְעַבּוֹר
 14 בְּתוֹךְ הַנְּהַר בִּיבִישָׁה?
 15 אֲלֵא, שְׂלֵאֲחַר פִּתִּיחַת הַצְּנוּר
 16 בְּקְרִיעַת יַם־סוּף עַל-יְדֵי מִשֶּׁה
 17 רַבְּנּוּ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, הָיָה יוּכַל
 18 לְהִיּוֹת עֲנָן זֶה גַּם עַל-יְדֵי
 19 רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר כִּי אַחַר
 20 'פתיחת הצינור' בְּפֶנֶס הַרְּאִשׁוֹנָה, יוֹתֵר
 21 קָל לְפַעוֹל אֶת הַדְּבַר. וְכִידּוּעַ גַּם
 22 פְּרוּשׁ הַבְּעַל-שֵׁם־טוֹב⁹⁹
 23 בְּמִאֲמַר רַז״ל¹⁰⁰ בְּגִמְרָא כֵּן
 24 הָעוֹלָם נִזּוֹן בְּשִׁבִיל חֲנִינְא
 25 כְּנִי, הוּא רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוּסָא (וּבְלָשׁוֹן
 26 הַגְּמָרָא: "בְּכַל יוֹם יוֹם בְּתִקּוּל יוֹצֵאת
 27 מִהַר חוֹרֵב וְאוֹמֶרֶת כֹּל הָעוֹלָם כּוּלוֹ
 28 נִזּוֹנִין בְּשִׁבִיל חֲנִינָא בְּנִי, וְחֲנִינָא בְּנֵי דִי
 29 לוֹ בְּקַב חֲרוּבִין מֵעַרֵב שַׁבַּת לְעַרֵב
 30 שַׁבַּת") שֶׁ"שִׁבִיל" הוּא צְנוּר,
 31 וְהִינּוּ, פִּתִּיחַת צְנוּר וְ"שִׁבִיל"
 32 הַשְּׁפַע שֶׁל הַשְּׁפַע הַפְּרוֹסָה
 33 לְעוֹלָם. וּמְבַאֵר¹⁰¹ הַבְּעַל-שֵׁם-
 34 טוֹב שֶׁכֵּן הוּא גַּם בְּנוֹגַע
 35 לְלְמוּד הַתּוֹרָה, שֶׁגַּם בְּעֵינֵין זֶה יֵשׁ
 36 הַתְּחִלָּה וּפְרִיעַת דֶּרֶךְ רִאשׁוֹנִית, 'פתיחת
 37 הַצְּנוּר', וְאַחַר מִכֵּן הַדְּבַר יוּכַל לְבֹא
 38 אַחֲרֵים בְּנִקַּל כִּידּוּעַ¹⁰² בְּשֵׁם
 39 הַרְּב 'בֵּית יוֹסֵף' רַבִּי יוֹסֵף קָרוּ
 40 מִחֲבַר סַפְר 'בֵּית יוֹסֵף' עַל הַיְּטוּר'
 41 (וְהַיְּטוּר עֲרוּךְ) שֶׁשְּׂטַרְח וְיָגַע עַל הַבְּנַת עֵינִין בְּתוֹרָה עַד שֶׁבָּא עַל
 42 פְּרוּשׁ אִיזָה מְאָמֵר, וְאַחֲרֵךְ שֶׁמַּע אוֹתוֹ פְּרוּשׁ מְאַחֲרִים

96 ראה "היום יום" - יז שבט. 97 לשון אדה"ז בלקו"ת תזריע כב, רע"ג. 98 בשלח יד, כא. 99 כתר שם טוב ס"ה. סרנ"ו. 100 ברכות יז, ב. 101 שם סרנ"ו. 102 ראה חומת אנ"ך להחיד"א משלי ג. תורת מנחם - סה"מ שם הערה 16. וש"נ. 103 ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תסד. 104 תו"א שמות מט, א.